

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Водич за означавање контура возила рефлективним површинама

верзија 2.0 *

Београд, октобар 2023.

* Овај водич је прављен у едукативне сврхе и у њему су приказани карактеристични могући случајеви, на основу захтева UN/ECE Правилника број 48. Захтеви уградње и конкретне вредности налазе се у изворним текстовима UN/ECE Правилника број 48 као и у прелазним одредбама наведеним у оквиру истог.

ПРИМЕНА

Рефлективне површине за означавање контура возила морају бити хомологоване према једнообразним техничким условима.

Рефлективне површине за означавање контура возила морају бити уграђене:

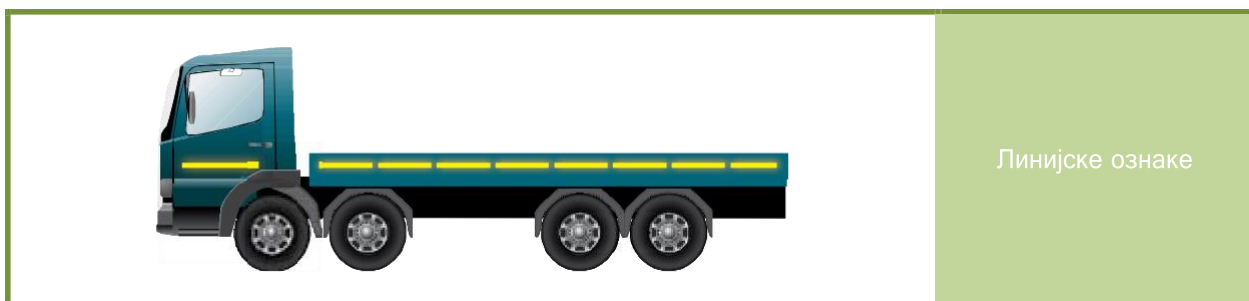
- на задњој страни возила, за возила шира од 2,1 m, за следеће врсте возила: O3 и O4 (осим на некомплетном возилу), N2 највеће дозвољене масе веће од 7,5 t, и N3 (осим на шасији теретног возила, некомплетном возилу и тегљачу);
- на бочним странама возила, за возила дужа од 6 m, за следеће врсте возила: O3 и O4 (осим на некомплетном возилу), N2 највеће дозвољене масе веће од 7,5 t, и N3 (осим на шасији теретног возила, некомплетном возилу и тегљачу).

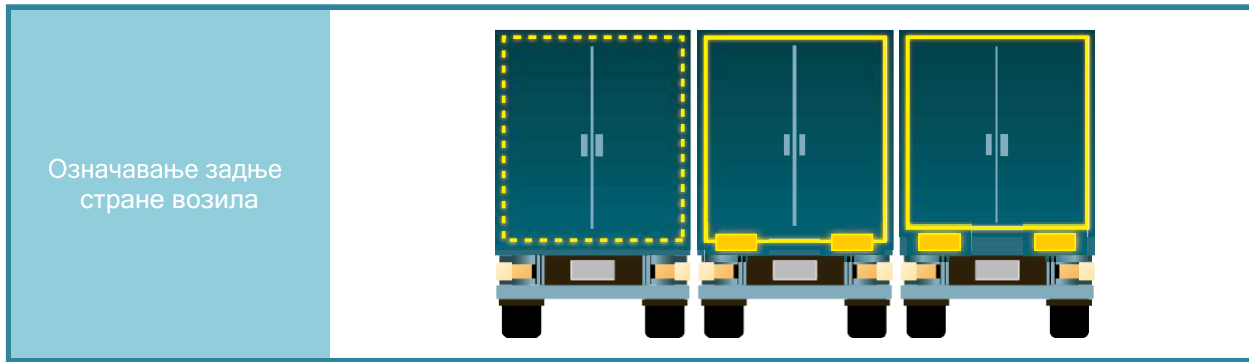

Забрањена је примена рефлективних површина за означавање контура возила на возилима врсте M₁ и O₁.

ЗАХТЕВИ УГРАДЊЕ

Прописи везани за уградњу рефлективне површине за означавање контура возила захтевају да на задњој страни возила буде уграђена целовита контурна ознака, односно контурна ознака која означава контуре возила у непрекидној линији, и на бочним странама возила делимична контурна ознака која означава хоризонталну димензију возила као непрекидну линију, а вертикалну димензију обележавајући горње углове. Међутим, уколико је због облика, структуре, конструкције или радних захтева возила немогуће уградити обавезне контурне ознаке, уместо обавезне контурне ознаке може се уградити линијска ознака, која је намењена за означавање хоризонталне димензије (дужина и ширина) возила као непрекидне линије.

Табле за означавање возила су опционе, али могу допринети рефлексивним површинама за означавање контура возила на задњој страни возила.

Додатно

Употреба делимичне или целовите контурне ознаке уместо обавезне линијске ознаке је дозвољена, као и употреба целовите контурне уместо обавезне делимичне контурне ознаке.

Делимичне или целовите контурне ознаке не смеју се уграђивати на предњој страни возила.

На предњој страни возила врсте O₂, O₃ и O₄ могу бити уграђене линијске ознаке.

Рефлексивне површине за означавање контура возила могу се уграђивати на задње стране и на бочне стране на свим другим врстама возила, уколико није забрањено, укључујући и кабину тегљача и кабину шасије теретног возила.

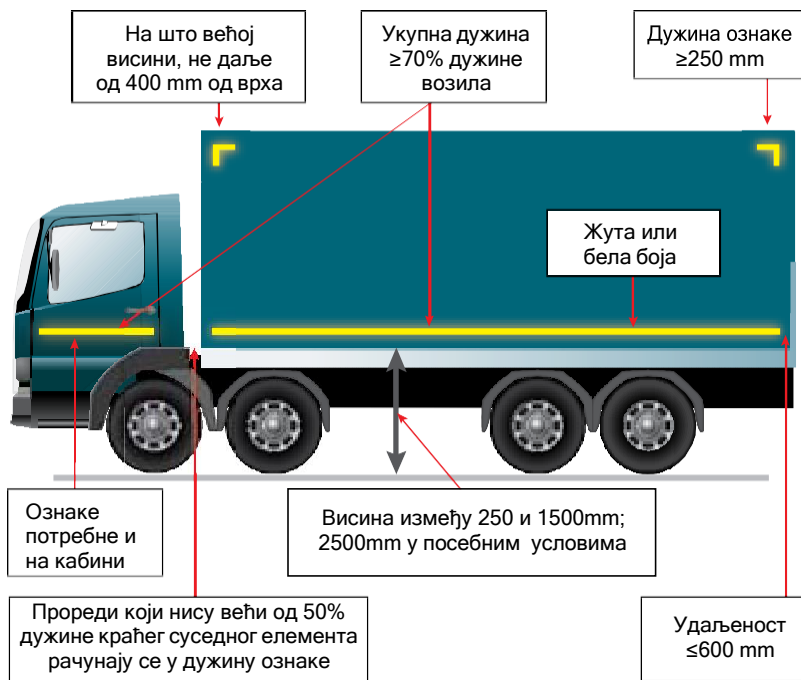
Ознака учљивости мора бити постављена што је ближе могуће ивици возила.

Означавање бочних страна

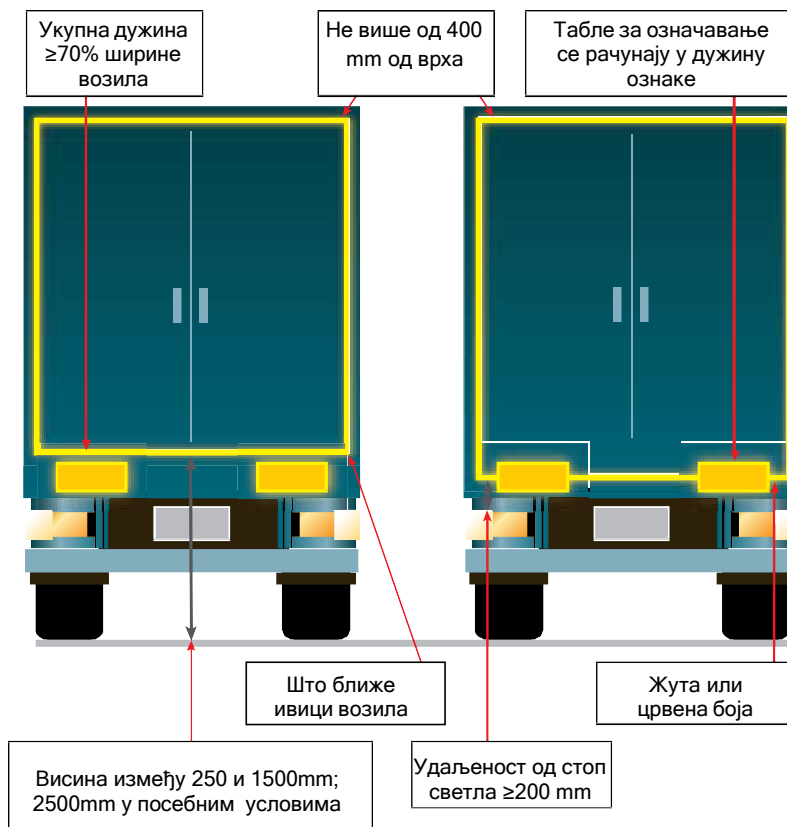
Ознака учљивости мора бити што је ближе могуће ивицама возила и досезати 600 mm од сваког краја возила, и покривати 70 % укупне дужине возила, искључујући дужину кабине код камиона и тегљача, док линијске ознаке могу бити уграђене и на кабину.

Линијске ознаке и контурне ознаке доњих елемената морају бити уграђене што је ниже могуће унутар распона између 250 и 1500 mm од тла. Међутим, може се прихватити и максимална висина уградње доњег елемента на растојању 2500 mm од тла, уколико облик, структура, конструкција или радни услови спречавају усклађеност са максималном вредношћу од 1500 mm.

Горњи елементи контурне ознаке морају бити постављени на највећој могућој удаљености од тла, али унутар 400 mm од горње ивице возила, при чему сваки угао је описан двама линијама под 90° најмање дужине сваке од 250 mm.

Означавање задње стране

Укупна хоризонтална дужина елемената ознаке уочљивости, уграђених на возило, мора износити најмање 70 % укупне ширине возила, искључујући сва хоризонтална преклапања појединих елемената.

Линијске ознаке и контурне ознаке доњих елемената морају бити уграђене што је ниже могуће унутар распона између 250 и 1500 mm од тла. Међутим, може се прихватити и максимална висина уградње доњег елемента на растојању 2500 mm од тла, уколико облик, структура, конструкција или технички услови спречавају усклађеност са максималном вредношћу од 1500 mm.

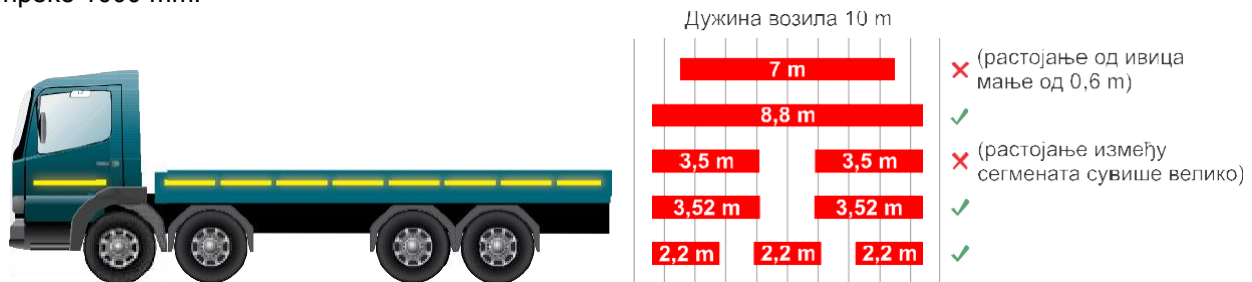
Удаљеност између ознака уочљивости уграђених на задњој страни возила, и сваког обавезног стоп светла мора бити већа од 200 mm.

Горњи елементи контурне ознаке морају бити постављени на највећој могућој удаљености од тла, али унутар 400 mm од горње ивице возила.

Остали захтеви

Ознаке морају бити уграђене што је више могуће паралелно са средњом хоризонталном и вертикалном равни возила, усклађено са обликом, структуром, конструкцијом и радним захтевима возила; уколико није могуће, она ће пратити што је ближе могуће контуру спољашњег облика возила.

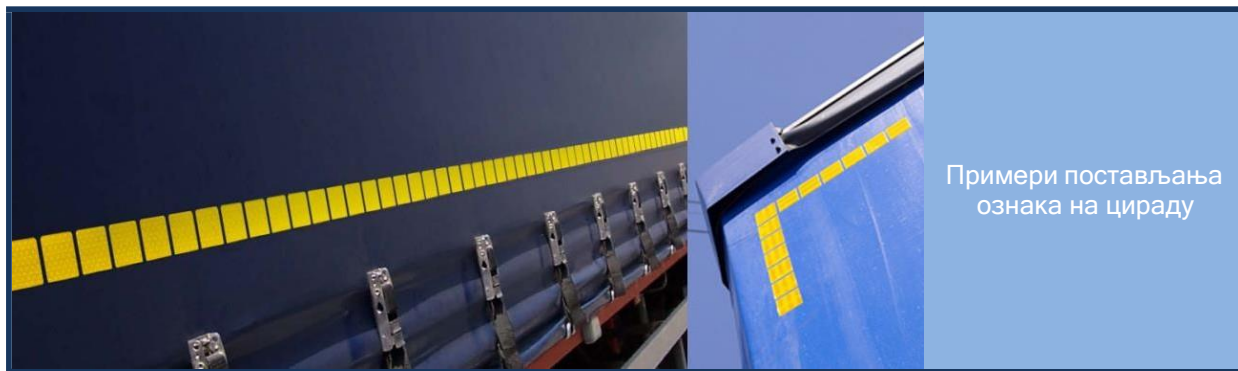
Ознака уочљивости сматра се непрекидном ако је удаљеност између суседних елемената најмања могућа, и не прелази 50 % дужине најкраћег суседног елемента. Међутим, уколико је због облика, структуре, конструкције или техничких услова немогуће испоштовати вредност од 50 %, растојање између суседних елемената може бити веће од 50 % дужине најкраћег суседног елемента, али не преко 1000 mm.

<p>Рефлективне површине за означавање контура возила морају бити хомологоване према једнообразним техничким условима.</p>		<table border="1"> <tr> <td>C</td> <td>Категорија/класа материјала</td> </tr> <tr> <td>E1</td> <td>Ознака државе у којој је издато одобрење</td> </tr> <tr> <td>104 R - 00821</td> <td>Број одобрења / homologation number</td> </tr> </table>	C	Категорија/класа материјала	E1	Ознака државе у којој је издато одобрење	104 R - 00821	Број одобрења / homologation number
C	Категорија/класа материјала							
E1	Ознака државе у којој је издато одобрење							
104 R - 00821	Број одобрења / homologation number							

Дозвољене боје рефлективних ознака		
Задња страна	црвена	жута
Бочне стране	жута	бела

Ширина траке рефлективне површине за означавање контура возила може бити 50 mm, у толеранцији (+10 -0). Ширина траке до 60 mm се прихвата.

Примери постављања ознака на цираду

ПРИМЕРИ ОЗНАЧАВАЊА ВОЗИЛА СПЕЦИФИЧНОГ ОБЛИКА

Међутим, уколико за одређене врсте возила, односно поједине облике каросерија на возилима, где је због облика, структуре, конструкције или техничких услова немогуће достићи вредност укупне дужине ознаке од 70%, укупна дужина се може смањити на 60%, уколико ни ово није могуће у случајевима возила веома специфичног облика, ова вредност се може смањити и на 40%.

Цистерна

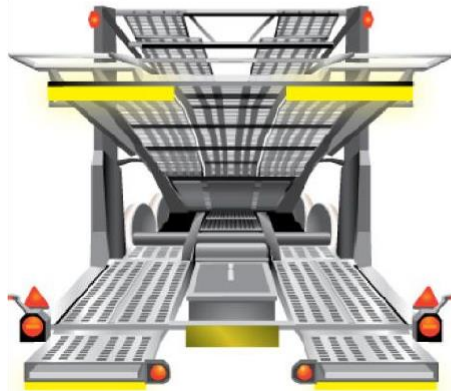
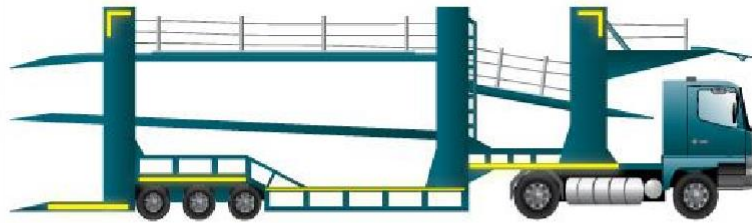

Возило опремљено са хук-лифтом

Платформа

Возило за превоз возила

Мешалица за бетон

Возило за одвожење смећа

